

Zawód pielęgniarstwa

mgr Magdalena Czapiewska

Charakterystyka zawodu pielęgniarki

- Zawód pielęgniarki to zawód regulowany, medyczny samodzielny, wymagający ciągłego, ustawicznego kształcenia i doskonalenia. Polegające na spełnianiu ról zawodowych wyznaczonych funkcjami zawodowymi, które wynikają z misji celu zawodów.
- Pielęgniarka to osoba posiadająca wymagane kwalifikacje, potwierdzone odpowiednimi dokumentami. wykonuje działania wymagające umiejętności obserwacji, zdecydowanej i rzetelnej oceny stanu chorego, rozpoznaje: potrzeby zdrowotne, problemy pielęgnacyjne, sprawuje opiekę pielęgnacyjną w stosunku do człowieka chorego i jego rodziny.

Zadania i czynności zawodowe pielęgniarki

Zadania zawodowe obejmują udzielanie świadczeń zdrowotnych w szczególności:

- rozpoznawanie warunków i potrzeb zdrowotnych pacjenta,
- rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta,
- planowanie i sprawowanie opieki pielęgnacyjnej nad pacjentem,
- samodzielne udzielanie w określonym zakresie świadczeń zapobiegawczych, diagnostycznych, leczniczych i rehabilitacyjnych oraz medycznych czynności ratunkowych,
- realizacja zleceń lekarskich w procesie diagnostyki, leczenia i rehabilitacji,
- orzekanie o rodzaju i zakresie świadczeń opiekuńczo - pielęgnacyjnych,
- edukację zdrowotną i promocję zdrowia.

Pielęgniarka

- Udziela świadczeń zdrowotnych, w stosunku do osób zdrowych, chorych, niesamodzielnych dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- Opiekuje się osobami wymagającymi opieki pielęgniarskiej ze względu na wiek, obrażenia, chorobę lub innego rodzaju upośledzenia fizyczne, umysłowe lub ze względu na potencjalne zagrożenie dla zdrowia.

do obowiązków pielęgniarki należy

- planowanie, sprawowanie i ocenianie opieki pielęgniarskiej nad pacjentami zgodnie z praktyką i standardami współczesnego pielęgniarstwa,
- koordynowanie opieki nad pacjentami w konsultacji z innymi specjalistami ochrony zdrowia i członkami zespołów terapeutycznych,
- opracowanie i wdrażanie planów opieki obejmującej leczenie fizyczne, społeczne i psychologiczne pacjentów,
- planowanie i zapewnianie opieki osobistej, leczenia i terapii,
- informowanie o zakresie profilaktyki, leczenia i opieki,
- nauczanie, prowadzenie badań w zakresie praktyki procedur pielęgniarskich.

Czynności zawodowe pielęgniarki

- monitorowanie parametrów życiowych pacjenta,
- ocena stanu zdrowia,
- obsługa sprzętu medycznego,
- pielęgnowanie chorych,
- planowanie,
- prowadzenie dokumentacji medycznej,
- podawanie leków,
- pobieranie materiału biologicznego do badań diagnostycznych

Czynności zawodowe pielęgniarki

- rozpoznawanie problemów pielęgnacyjnych,
- sprawozda wannie,
- wykonywanie opatrunków,
- znieczulanie,
- administrowanie,
- instrumentowanie,
- kontrolowanie.

Środowisko pracy pielęgniarki

- Pielęgniarka wykonuje zadanie zawodowe w zróżnicowanym środowisku: w budynkach (szpitalach, przychodniach, szkołach, domach mieszkalnych, itp.) oraz na wolnym powietrzu (w miejscach wypadków, katastrof).
- Podczas wykonywania pracy pielęgniarka współpracuje z własną grupą zawodową i innymi profesjami o zróżnicowanym poziomie wykształcenia oraz różnym zakresie obowiązków i odpowiedzialności zawodowej.

Zagrożenia zawodowe na stanowisku pracy pielęgniarki

- obciążenia emocjonalne – konieczność radzenia sobie z niełatwymi emocjami, jakie wzbudza codzienny kontakt z chorobą, trudnymi sytuacjami życiowymi, a nierzadko ze śmiercią podopiecznego,
- przeciążenie układu ruchu,
- stres,
- wysoka temperatura,
- ryzyko zakażenia,
- wysiłek fizyczny,
- narażenie na czynniki biologiczne i chemiczne
- ciągła dyspozycyjność i odpowiedzialność za zdrowie i życie pacjentów,

Zagrożenia zawodowe na stanowisku pracy pielęgniarki

- Konieczność obsługi skomplikowanego i drogiego sprzętu medycznego,
- narażenie na agresję ze strony niezadowolonych pacjentów lub ich rodzin,
- konieczność długotrwałej pracy w pozycji stojącej, konieczność Obsługi pacjentów przy pochylonym lub skręconym tułowi,
- pomoc pacjentom niepełnosprawnym podczas codziennych czynności,
- konieczność podnoszenia pacjentów po upadku czy transportowania ciężkiego sprzętu medycznego,
- charakter pracy zmianowy,
- pracy w godzinach nocnych.

Wymagania psychologiczne w zawodzie pielęgniarki

- Bezpośrednią odpowiedzialność za najważniejszą wartość człowieka – jego życie,
- kontakt z cierpieniem ludzkim spowodowanym zagrożeniem lub samą chorobą,
- bycie świadkiem narodzin i śmierci człowieka,
- posiadanie większe niż w innych grupach społecznych wrażliwości na zagadnienia etyczne, dentologiczne,
- umiejętność pomocy potrzebującym,
- świadomy i czynny udział w procesie przekształcania patologii somatycznej i psychicznej zdrowie,
- praca w zespole, tworzenie więzi międzyludzkich na zasadzie odpowiedzialności za życie ludzi.

Cechy i predyspozycje pielęgniarki do wykonywania zadań zawodowych

- W stosunku do pracy: szacunek, obowiązkowość i odpowiedzialność, zdyscyplinowanie, samodzielność, szybkość i trafność w podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, cierpliwość, dokładność, odpowiedzialność, sprawność manualna i podzielność uwagi, dbałość o stanowisko pracy i powierzony sprzęt, dbałość o prestiż zawodu.
- Wobec innych ludzi: szacunek dla życia, poszanowanie godności człowieka, jego praw i wartości, kultura osobista, opiekuńczość i gotowość niesienia pomocy, życzliwość, altruizm, uczciwość, dobroć, empatia, tolerancja, odwaga cywilna oraz łatwość nawiązywania kontaktów.
- Wobec samego siebie: samokontrola, samodzielność, poczucie własnej godności, wartości, krytycyzm, samokształcenie przejawiający się w dążeniu do podnoszenia kwalifikacji i aktualizacji wiedzy.

Możliwość awansu w hierarchii zawodowej pielęgniarki

Pielęgniarka, specjalistka w poszczególnych dziedzinach pielęgniarstwa lub mających zastosowanie w ochronie zdrowia oraz posiadająca tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo i/lub studia podyplomowe, posiadająca licencjat pielęgniarstwa może być zatrudniona w podmiotach leczniczych na stanowiskach pracy: kierownik / zastępca komórki organizacyjnej przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, przełożonej pielęgniarek, pielęgniarki oddziałowej, pielęgniarki koordynującej nadzorujące pracę innych pielęgniarek oraz na stanowisku specjalista pielęgniarka, starszej pielęgniarki, a także nauczać zawodu oraz wykonywać pracę na rzecz doskonalenia zawodowego pielęgniarek lub położnych, prowadzić prace naukowo - badawcze w zakresie pielęgniarstwa.

Kodeks etyki zawodowej

- Zasady etyki zawodowej wynikają z uniwersalnych zasad etycznych i zobowiązują pielęgniarki i położne do przestrzegania praw pacjenta i dbania o godność zawodu.
- Działalność zawodowa pielęgniarki położnej to świadome i dobrowolne podejmowanie profesjonalnych działań na rzecz pacjentów niezależnie od ich sytuacji zdrowotnej i społecznej.
- Pielęgniarka swoją postawą osobistą, zawodową i społeczną powinna dbać o prestiż zawodu i podnosić jego znaczenie w społeczeństwie.

Kodeks etyki zawodowej

- Czynności zawodowe pielęgniarki nie mogą służyć aktom bezprawnym ani też powodować szkód dla zdrowia ludzkiego.
- Pielęgniarka działa zawsze w interesie swoich pacjentów szczególnie tam, gdzie ich życie i zdrowie mogą być zagrożone .
- wszelkie szczegółowe ustalenia dotyczące uzupełniającej działalności zawodowej pielęgniarki w zakresie działalności naukowo - badawczej, edukacyjnej i administracyjno - organizacyjnej powinny uwzględniać powyższe zasady ogólne.

Przepisy końcowe

W przypadku nieprzewidzianych w Kodeksie Etyki Zawodowej Pielęgniarki i Położnej Rzeczypospolitej Polskiej pielęgniarka powinna postępować zgodnie z zasadami sformułowanymi w:

- ustawie o zawodach pielęgniarki i położnej,
- orzecznictwie Naczelnego Sądu Pielęgniarek i Położnych,
- Uchwałach organów samorządu pielęgniarek i położnych oraz zgodnie z zasadami dobrej praktyki i dobrym obyczajem.